

In 9 stappen naar meer procesgericht werken

1 Bespreek

Praat met je team en/of met je verantwoordelijke over het verschil tussen procesgericht werken en productgericht werken. Hoe werk jij vooral? Wat is het verschil tussen een voorbeeld namaken of zelf iets creëren?

2 Waarom?

Stel je zelf de vraag waarom je op dit moment proces- of productgericht werkt. Het kan helpen om de vraag 'waarom?' vijf keer na elkaar te stellen en telkens door te denken op je antwoord. Zo kom je op voordelen van procesgericht werken, voor het kind en voor jezelf. Het schema onderaan toont de belangrijkste verschillen. Nog niet overtuigd? Deze quote zegt alles: "Als elk kind dezelfde kip moet knippen, dan kunnen ze hun ei niet kwijt".

3 Procesgericht werken in beeld

Wil je concrete voorbeelden van hoe procesgericht werken er kan uitzien? Bekijk het [filmpje](#) van kinderbegeleiders Sarah en Sanne of surf naar Pinterest en zoek op de term "proces art". Je zal heel wat inspiratie vinden. Alle 'artistieke' [speelactiviteiten](#) die je op [speelbank.be](#) kan vinden zijn procesgericht.

4 Drempel gespot?

Gaat je haar rechtstaan bij sommige vragen of ideeën uit de test of het filmpje? Weet je niet waar te beginnen? Angst om te springen? Dit is volledig normaal. Breng je weerstanden in kaart en spreek erover met je collega's of verantwoordelijke. Open en eerlijke communicatie is belangrijk.

5 Bekijk jullie visie

Moet jullie visie worden aangepast? Stel het niet langer uit. Het herdenken en scherp krijgen van je visie is al de halve verandering. Denk ook na over wat je wil bereiken. Spreek enkele doelstellingen af en koppel hier concrete acties aan. Zet alles in een actieplan en leg vast wie wat zal doen.

6 Begin klein

Procesgericht werken is niet iets wat je in één dag bereikt, het is een proces op zich. Geef jezelf voldoende ruimte en tijd om dingen uit te proberen. Begin met een kleine verandering. Laat de kinderen bijvoorbeeld zelf beslissen wanneer hun werkje af is en werk het niet zelf bij.

7 Verzamel materiaal

Met divers kosteloos materiaal kunnen kinderen vrij experimenteren. Hoe meer variëteit, hoe beter. Op deze manier leren kinderen diverse materialen en hun eigenschappen waarmee ze kunnen werken kennen. Probeer het materiaal aantrekkelijk aan te bieden, in makkelijk bereikbare bakken of een doos met vakken.

8 Vertel het aan de ouders

... dat je stilaan afstapt van 'elk kind eenzelfde knutselwerkje'. Ouders zien ook wat hun kind wel of niet gedaan heeft aan een werkje. Je kan de kinderen hun werkjes, tekeningen, experimenten, ... gebruiken bij oudergesprekken. Omdat het hele werk vanuit het kind komt, geeft het een goed beeld over waar het mee bezig is, hoe het aan de slag gaat, hoe het denkt en praat en voelt, wat het graag en minder graag doet, hoe zelfstandig het is en hoe zelfredzaam.

9 Foto's en video's

Maak foto's of video's terwijl kinderen aan het werk zijn. Wanneer je ze achteraf op een rustig moment bekijkt, zie je veel meer dan op het ogenblik zelf. Achteraf de beelden bekijken, geeft je een schat aan informatie over de kinderen en over jezelf als begeleider.

10 Evalueer

Bespreek en evalueer regelmatig de acties en doelstellingen die je voor ogen hebt met je team of verantwoordelijke. Wat gaat goed en wat je nog meer wil doen? Wat valt je op bij de kinderen? Bedenk hoe je "procesgericht werken" levendig houdt binnen je team of in je opvang.

PRODUCTGERICHT WERKEN	PROCESGERICHT WERKEN
Kinderen moeten instructies volgen.	Er zijn geen stap-voor-stap instructies.
Er is een voorbeeld dat kinderen moeten namaken.	Er is geen voorbeeld dat kinderen moeten namaken.
Er is een goede en een foute manier van werken.	Er is geen goede en een foute manier van werken.
De begeleider weet hoe het afgewerkt product er moet uitzien.	De begeleider legt de nadruk op het proces en het ontdekken van technieken, materialen en gereedschap. Niet op een afgewerkt product.
De werkjes zien er allemaal hetzelfde uit.	De werkjes zijn allemaal uniek en origineel.
De kinderen zijn gefrustreerd.	De activiteit is ontspannend voor de kinderen.
De begeleider "verbetert" fouten.	Het werkje is alleen van de kinderen. Niemand heeft hen geholpen.
De kinderen werken allemaal op het zelfde moment aan het werkje.	De kinderen mogen kiezen wanneer ze aan hun werkje werken.
Kinderen zeggen: <i>Ben ik klaar nu? / Is dit juist? Ik kan dit niet? / Het lijkt niet op het voorbeeld.</i>	Kinderen zeggen: <i>Mag ik nog even doorwerken? Kijk wat ik gemaakt heb!</i>

